Όταν ο Όθων έφτασε βασιλιάς στο Ναύπλιο, ζήτησε να επισκεφθεί τις Μυκήνες. Όσο κι αν σήμερα ξαφνιάζει, γεγονός είναι ότι κανένας δεν ήξερε πού βρίσκεται η αρχαία αυτή πόλη. Ο Κολοκοτρώνης χειρίστηκε το θέμα. Καβάλησε το άλογό του και τράβηξε στους τσοπάνηδες. Τους ρωτούσε πού είναι τα χαλάσματα που επισκέπτονται οι λόρδοι, όταν έρχονται σ' αυτά τα μέρη. Του έδειξαν λοιπόν την περιοχή. Την άλλη μέρα το πρωί, χωρίς χρονοτριβή, οδήγησε εκεί το νεαρό βασιλιά που θαύμασε τις αρχαιολογικές γνώσεις του Γέρου του Μοριά.

Ελάχιστοι ήταν φυσικά τότε οι ξένοι περιηγητές. Σήμερα είναι χιλιάδες.

Τα χρόνια της ακμής τους οι Μυκήνες αποτελούνταν από την Ακρόπολη, όπου η είσοδος γίνεται μέσω της Πύλης των Λεόντων, και από την Κάτω Πόλη, η οποία ήταν επίσης τειχισμένη.

Η Πύλη των Λεόντων πήρε το όνομά της από το ανάγλυφο των δύο λιονταριών που βρίσκονται ψηλά στη μετώπη. Το τείχος της Ακρόπολης είναι χτισμένο με ορθογώνιους κυβόλιθους. Στην κορυφή της βρίσκεται το ανάκτορο που είναι χωρισμένο σε τμήμα των ανδρών και σε γυναικωνίτη. Σημαντικός χώρος είναι το νεκροταφείο, όπου βρέθηκε και απανθρακωμένο στάρι. Στο βασιλικό αυτό νεκροταφείο ο Ερρίκος Σλίμαν βρήκε το 1876 πέντε τάφους. Τον επόμενο χρόνο ο Έφορος Αρχαιοτήτων, Σταματάκης, ανακάλυψε έναν ακόμα τάφο. Οι τάφοι ήταν ασύλητοι και τα κτερίσματά τους κοσμούν σήμερα μια από τις μεγαλύτερες και αξιολογότερες αίθουσες του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου της Αθήνας. Υπάρχει στην Ακρόπολη και ένα καταπληκτικό για τα δεδομένα της εποχής τεχνικό έργο. Είναι η γαλαρία ύδρευσης.

Στην Κάτω Πόλη είναι ο περίφημος «Θησαυρός του Ατρέα» ή «Τάφος του Αγαμέμνονα», όπως συνηθίζεται να λέγεται, παρ' όλο που είναι κατασκευή του 1350 π.Χ. και ανήκει σε άλλον προγενέστερο βασιλιά. Ο τάφος είναι από τα πλέον αξιόλογα έργα της εποχής. Ένας στενός διάδρομος οδηγεί στην πύλη και απ' εκεί στο θολωτό θάλαμο και μια μικρότερη, την κυρίως νεκρική αίθουσα. Είχαν συληθεί. Περίπου όμοιοι είναι και οι τάφοι «της Κλυταιμνήστρας» και «του Αίγισθου», καθώς και ένας τέταρτος μικρότερος.

Υπάρχει, επίσης, το νεκροταφείο που ανακάλυψε ο έφορος αρχαιοτήτων Ι. Παπαδημητρίου. Βρίσκεται σε απόσταση 150 μ. από την Πύλη των Λεόντων. Το 1950, βρέθηκε και ένα κτίριο,

προφανώς ιδιοκτησίας εμπόρου ελαιολάδου. Πολλοί θολωτοί τάφοι βρίσκονται στη δυτική πλευρά του λόφου.

Οι αρχαίες Μυκήνες απέχουν 2 χιλιόμετρα από τις Νέες Μυκήνες.

Τηλέφωνα: Δήμος 275.10.76.810, ΟΤΕ 275.10.76.250, Αρχαιολογικός χώρος 275.10.76.585, Αγροτικό Ιατρείο (στο Φίχτι) 275.10.76.252.

Από την **ιστορία** των Μυκηνών

Όταν η Ιώ μεταμορφώθηκε σε αγελάδα, η Ήρα την έδεσε σε ένα δέντρο (βλ. **[Πατριδογνωσία]**
«
Ιστορία της Αργολίδας
»: Όταν ο Δίας ερωτεύτηκε την Ιώ). Μουγκάνιζε όλη μέρα από τη λύπη της και γι' αυτό είπαν την περιοχή «Μυκήνες» (από το ρήμα μυκάομαι = μουγκρίζω σαν αγελάδα). Η πιο ηρωική εκδοχή όμως, αναφέρεται στον Περσέα. Κάποια στιγμή, έχασε το κουμπί από το θηκάρι του (μύκης, στα αρχαία). Στον τόπο έκτισε μια πόλη και την ονόμασε Μυκήνες.

Η περιοχή ήταν κατοικημένη από τους Πρωτοελλαδικούς ακόμα χρόνους (μετά το 2.800 π.Χ.) αν και ιδρυτής της φέρεται ο Περσέας. Στη δυναστεία του θεωρείται ότι ανήκουν οι λακκοειδείς τάφοι των Μυκηνών που απέδωσαν πάμπολλα κτερίσματα σε χρυσό.

Η στενή ιστορία των Μυκηνών είναι η ιστορία της Αργολίδας ως την κατάκτησή της από τους Ηρακλείδες, η ευρύτερη ιστορία της μυκηναϊκής αυτοκρατορίας ταυτίζεται με την πορεία της Πελοποννήσου την ίδια μακρά εποχή.

Η ακμή των Μυκηνών ως πρωτεύουσας κράτους, έχει να κάνει με την εποχή του Αγαμέμνονα και της εκστρατείας στην Τροία. Κατά τον Όμηρο, ο Αγαμέμνων ήταν επικεφαλής στρατού και στόλου από τις Μυκήνες, την Κόρινθο, τις Κλεωνές, την Πελλήνη (στην Κορινθία, πάνω από το Ξυλόκαστρο), τη Σικυώνα, τις Ορνειές (κοντά στη Σικυώνα), την Αραιθυρέα (περιοχή της Νεμέας γύρω από τον μετέπειτα Φλιούντα), την Υπερησία (σημερινή Αιγείρα, στην Αχαΐα), την Γονούσα (κοντά στην Πελλήνη), την Ελίκη (στην Αχαΐα, σήμερα βυθισμένη στη θάλασσα), το Αίγιο και γενικά τον Αιγιαλό (ολόκληρη την αχαϊκή παραλία από την Κορινθία ως τη βόρεια Ηλεία). Που σημαίνει ότι ήταν βασιλιάς ολόκληρης της βόρειας Πελοποννήσου. Σε άλλο σημείο όμως ο Αγαμέμνων φέρεται βασιλιάς όλου του Άργους που, κατά τους ερευνητές, ως ευρύτερος γεωγραφικός όρος ταυτιζόταν με την Πελοπόννησο ή με το μεγαλύτερο μέρος της. Άλλωστε, ο στρατός της πόλης του Άργους βρισκόταν κάτω από τις διαταγές του Διομήδη.

Στην Ιλιάδα, ο Αγαμέμνων περιγράφεται ως γενναίος πολεμιστής, αρχοντικός και όμορφος αλλά στην πράξη ελάχιστα μετέχει στους ηρωισμούς των Αχαιών. Ανάμεσα στα θύματά του ήταν κι ένας που είχε ήδη παραδοθεί στον Μενέλαο. Ως αρχηγός, φέρθηκε προσβλητικά στον ιερέα του Απόλλωνα αλλά και στον Αχιλλέα, τον οποίο έσπευσε να εξευμενίσει, όταν βρέθηκε στα σκούρα, και να τον δελεάσει με πλούσια δώρα. Δυο φορές δείλιασε και πρότεινε να γυρίσουν στις πατρίδες τους. Στον θυμό του, ο Αχιλλέας τον αποκάλεσε μέθυσο, πλεονέκτη και δειλό που ήθελε μεγαλύτερο μερίδιο στα λάφυρα, επειδή ήταν αρχηγός, παρ' όλο που κρυβόταν στη σκηνή του, στο στρατόπεδο, όταν οι άλλοι μάχονταν τους Τρώες. Κι όταν οι δυο τους, Αγαμέμνων και Αχιλλέας, συμφιλιώθηκαν πάνω από τον νεκρό Πάτροκλο, ο Αχιλλέας, καλού κακού, του έδωσε το βραβείο της κονταρομαχίας χωρίς να γίνει ο αγώνας, λέγοντας ότι όλοι ήξεραν ποιος θα είναι ο νικητής.

Στην ομώνυμη τραγωδία («Αγαμέμνων») του Αισχύλου, ο Αγαμέμνων μοιάζει κομπάρσος του φόνου του. Γυρνά στο Άργος μη διστάζοντας να κουβαλήσει μαζί του την Κασσάνδρα, ερωμένη του και μέλλουσα να σκοτωθεί, εμφανίζεται στη μέση του έργου, κομπάζει για το πάρσιμο της Τροίας αλλά διστάζει να πατήσει σε πορφύρα, μήπως και προκαλέσει τον φθόνο των θεών. Δεν εμφανίζεται άλλη φορά, παρά μόνο οι κραυγές του ακούγονται, όταν τον σκοτώνει η Κλυταιμνήστρα, πραγματική πρωταγωνίστρια της τραγωδίας.

Άλλωστε, οι τραγικοί ποιητές περισσότερο ασχολήθηκαν με την Ηλέκτρα, την Ιφιγένεια και τα δεινά του Ορέστη παρά με το πρόσωπο του Αγαμέμνονα, ο οποίος έτσι κι αλλιώς «ήταν γραμμένο να χαθεί» (βλ. **[Πατριδογνωσία]** «**Ιστορία της Αργολίδας**»: Η κατάρα των Ατρειδών).

Στα ιστορικά χρόνια, η πόλη των Μυκηνών είχε τόσο εξασθενίσει ώστε στις Θερμοπύλες (480 π.Χ.) έστειλε μόλις ογδόντα άνδρες, ενώ στη μάχη των Πλαταιών παρέταξε, μαζί με την Τίρυνθα, τετρακόσιους οπλίτες. Οι Μυκηναίοι βρέθηκαν στο πλευρό των Σπαρτιατών στη μακραίωνη διαμάχη τους με το Άργος. Στα 469 π.Χ. κι ενώ οι Σπαρτιάτες είχαν να λύσουν προβλήματα με τους είλωτες, το Άργος βρήκε ευκαιρία και ξεθεμελίωσε τις Μυκήνες. Τα επόμενα διακόσια χρόνια, η περιοχή ήταν ακατοίκητη. Ένα χωριό που υπήρχε εκεί από τον Γ' π.Χ. αιώνα, σύντομα εγκαταλείφθηκε.

Οι Διόδωρος, Στράβων και Παυσανίας Α' π.Χ. με Β' μ.Χ. αιώνες) έγραψαν ότι στα χρόνια τους οι Μυκήνες δεν υπήρχαν. Τις αποκάλυψε ο Σλίμαν, στα 1876.

(Έθνος της Κυριακής, 2001 – 2002) (τελευταία επεξεργασία, 8.6.2011)